

Suriye-Türkiye: "Barış Pınarı" operasyonunu sonlandırın ve sivillerin korunmasını güvence altına alın

Bugün Uluslararası Hukukçular Komisyonu (ICJ), Türkiye'ye, Birleşmiş Milletler (BM) Şartı, uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası insan hakları hukukundan kaynaklanan yükümlülüklerine uygun davranması, Suriye'deki askeri hareketi derhal durdurması, Suriye'deki sivil nüfusun korunması ve korunmasının güvence altına alınması için çağrıda bulunmuştur.

ICJ aynı zamanda Suriye'de çatışan tüm taraflara, uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası insan hakları hukukuna saygı duymaları ve uygun davranmaları konusunda çağrısını yinelemiştir.

9 Ekim günü Türkiye, Kürtlerin önderliğindeki Suriye Demokratik Güçleri'nin (SDG) kontrolünde olan ve kuzeydoğu Suriye'de bulunan Rojava'ya yönelik "Barış Pınarı" operasyonunu başlatmıştır. Türkiye bu operasyonun amacını Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamak, "terörle mücadele" etmek ve mültecilerin Suriye'ye dönüşünü kolaylaştırmak olarak [açıklamıştır](#). Türkiye, BM Şartının 51. maddesi ve BM Güvenlik Konseyi'nin terörle mücadeleye ilişkin kararları uyarınca meşru müdafaa hakkını kullandığını [ileri sürmüştür](#).

ICJ, BM Güvenlik Konseyi kararlarından hiçbirinin, uluslararası hukuku ihlal ederek silahlı güç kullanımına izin vermediğini ve BM Şartı'nın devletler tarafından silahlı güç kullanılmasını, BM Güvenlik Konseyi tarafından yetkilendirilmedikçe ve meşru müdafaa hali haricinde yasakladığını hatırlatmaktadır.

Meşru müdafaa halinde güç kullanımı sadece silahlı bir saldırıyı bertaraf etme gereği olduğunda ve yalnızca bu saldırıyla orantılı olduğunda hukuka uygundur. Bu gereklilikleri yerine getirmeyen askeri hareketler BM Şartının ihlalini teşkil eder.

ICJ MENA Programı Yöneticisi Said Benarbia, "Türkiye'nin askeri hareketi BM Şartı'nı ihlal etmektedir ve hukuka aykırı silahlı güç kullanmanın sıradanlaşmasının, uluslararası hukuk düzeninin özünü nasıl aşındırdığının ve parçaladığının bir örneğini teşkil etmektedir" demiştir. "Uluslararası hukuk ihlal edilirken BM Güvenlik Konseyi seyirci kalmak yerine, bu duruma uygun önlemleri hızla almalı, uluslararası barış ve güvenliği yeniden tesis ederek barış ve güvenliğin devamlılığını sağlamalıdır."

BM Güvenlik Konseyi üyesi devletler, Türkiye'nin Suriye'deki askeri hareketiyle ilgili [açıklamada](#) dahi bir anlaşmaya varamazken, Türkiye'nin askeri operasyonu [çok sayıda](#) sivil kaybını, sağlık hizmetleri, su ikmal hatları ve altyapılar da dahil olmak üzere sivil hedeflere saldırıyı ve çoğu sivil 150.000'den fazla kişinin [yerinden edilmesini](#) de içerecek şekilde, genel nüfus üzerinde yıkıcı bir etki yaratmaya devam etmektedir.

Türk kuvvetleri ve Türkiye destekli silahlı grupların uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası insan hakları hukuku ihlallerinden [sorumlu](#) olduğu ileri sürülmektedir. Bu gruplardan biri olan Ahrar El-Şarkiyye'nin üyeleri, aralarında Kürt siyasetçi ve kadın hakları aktivisti Hevrîn Xelef'in de bulunduğu en az dokuz sivilin [hukuk dışı infazı](#), işkence ve sair kötü muamele, insan kaçıırma, yağma ve özel mülkiyete el konulmasıyla itham edilmektedir.

Türkiye Milli Savunma Bakanlığı, "Barış Pınarı" operasyonunun başlamasından bu yana, [595](#) "teröristin" "etkisiz hale getirildiğini" açıklamıştır.

Uluslararası insancıl hukuk uyarınca, silahlı çatışmanın tarafları sivil nüfusa saygı göstermeli ve onları korumalı; sivillere ve sivil alanlara yönelik doğrudan, ayırım gözetmeyen ve orantısız saldırıdan imtina etmelidir. Uluslararası insan hakları hukuku da çatışmalarda uygulanmaya devam etmektedir.

Benarbia, "Türk yetkililer 'Barış Pınarı' operasyonu kapsamında, savaş suçu raddesine varan yargısız infazlar da dahil olmak üzere gerçekleşen hukuka aykırı ölümleri incelemeli ve soruşturmalıdır" demiştir. "Eğer Türk yetkililer tarafından harekete geçilmezse, devletler, bu tür suçlardan dolayı sorumluların bulunması için kolektif ve bireysel olarak harekete geçmelidir."